

PASIŪLYMAI

DĖL NETARŠAUS VIEŠOJO TRANSPORTO ĮSIGIJIMO SKATINIMO IR FINANSAVIMO MODELIO

Eil. Nr.	Sąlygų pavadinimai	Rodikliai	Pastabos
1.	Finansavimo intensyvumas	Ne mažesnis kaip 85 proc.	Siekiant kuo didesnio dalyvavimo ir visuotinio proveržio įsigyjant netaršias keleivines tr. priemones, būtinas kuo didesnis pareiškėjų suinteresuotumas.
2.	Remiamos veiklos	1. Naujų neeksploatuotų, netaršių ir efektyviai energiją vartojančių keleivinių transporto priemonių, įsigijimas: 1.1. varomų elektra (įvairūs el. energijos įkrovimo būdai, taip pat troleibusai); 1.2. naudojančių suslėgtas ar suskystintas gamtines dujas ir/ar biodujas; 1.3. naudojančių vandenilį; 1.4. naudojančių įvairias aukščiau nurodytų energijos ir degalų rūšių kombinacijas. 2. Naujos degalų papildymo ar elektros energijos įkrovimo įrangos įsigijimas. 3. Paslaugos pirkimas, kai pareiškėjas perka remiamų veiklų 1 ir 2 punktuose nurodytų autobusų ir/ar įrangos nuomos arba jų veiklos nuomos paslaugas.	1. Pareiškėjas paraiškoje gali nurodyti ketinimą įsigyti keliomis degalų ar energijos rūšimis varomas transporto priemones, kurios vėliau, patvirtinus paraišką, būtų atrinktos (ar pasirinktos) pagal didžiausio energetinio efektyvumo kriterijus, t.y. ŠESD sutaupymus. Priešingu atveju, vežėjas yra priverstas iš anksto pasirinkti energijos tipą, neturėdamas galimybių įsitikinti, kad yra kiti efektyvesni variantai. 2. Veiklos nuoma. Pastaruoju metu, siekiant paslaugą teikti naujomis transporto priemonėmis, vis dažniau pasirenkamas veiklos nuomos modelis, kuris nereikalauja investicijų ir pradinio įnašo, užtikrina tr. priemonės gamyklos gamintojos nustatytus techninio aptarnavimo ir remonto reikalavimus ir ilgaamžiškesnį tr. priemonių ar įrangos tarnavimo laiką.
3.	Reikalavimai įsigyjamoms transporto priemonėms ir įrangai	1. <u>Keleivinės kelių transporto priemonės:</u> 1.1. turi būti M2 ir M3 klasės autobusai; 1.2. turi atitikti I, II, III bei A ir B klasių keleivinėms transporto priemonėms keliamus reikalavimus,	Iki šiol KKP ar kitose viešojo transporto priemonių atnaujinimo programose buvo sudaromos galimybės įsigyti (atnaujinti) tik vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo transporto priemones.

		nustatytus Jungtinių Tautų transporto priemonių taisyklėje Nr. 107, 1.3. turi būti pritaikytos individualius poreikius tutintiems žmonėms, bent 1 vieta keleiviui su neįgaliojo vežimėliu, žemagrindės arba numatyta kita galimybė į saloną patekti vežimėliu (durys autobuso šone), numatyti minimalūs reikalavimai informacinėms sistemoms, kondicionavimui, šildymui, vėdinimui ir pan. 2. <u>Degalų papildymo ir el. energijos įkrovimo įranga</u>, turi atitikti valstybės pagalbos schemoje nurodytiems reikalavimams.	Įgyvendinant žaliojo kurso tikslus, visos viešojo transporto (VT) susisiekimo rūšys yra vienodai svarbios. VT svarba dar labiau didės, kai įvairiomis skatinimo priemonėmis, viešuoju transportu pradės naudotis keleiviai, atsisakę tarp miestinių kelionių lengvaisiais automobiliais. Todėl pareiškėjai turi turėti galimybę įsigyti keleivines tr. priemones pritaikytas vežti keleivius visais reguliaraus susisiekimo - miesto, priemiestinio ir tolimojo - maršrutais.
4.	Kiti reikalavimai	1. Įsigytos tr. priemonės ir įranga (ir/ar jų nuoma ar veiklos nuoma) turės būti naudojamos ne mažiau kaip 5 metus. 2. Degalai iš AEI privalo būti suvartoti, o AEI kilmės garantijos panaudotos Lietuvos Respublikos teritorijoje.	
5.	Pareiškėjai (įsigyjamo turto savininkai)	Vežėjai, vežantys keleivius reguliariais vietinio (miesto ir priemiestinio) susisiekimo maršrutais ir turintys sutartis su savivaldybėmis ar jų įgaliotomis institucijomis, taip pat tolimojo reguliaraus susisiekimo vežėjai, turintys sutartis su LTSA.	Vežėjai - juridiniai asmenys, nepriklausomai nuo to ar yra privataus kapitalo, ar savivaldybių valdomos bendrovės.
6.	Atrankos būdas	Konkursinis ir supaprastintas	Supaprastintas atrankos būdas galėtų būti taikomas pareiškėjams, kurie turi sutartis vežti keleivius tose savivaldybėse, kuriose, pvz., darnaus judumo planai nėra privalomi¹ arba nedidelėse savivaldybėse (pvz., gyventojų skaičius mažiau kaip 35 tūkst., apie 40 savivaldybių). Priešingu atveju, nedidelėse savivaldybėse vietinio susisiekimo maršrutuose dirbantys vežėjai nepajėgtų konkuruoti su didesnių savivaldybių vežėjais ŠESD sutaupymais.

¹ Susisiekimo ministro 2015 m. kovo 13 d. [įsakymas](#) Nr. 3-108 (1.5 E)

7.	Atrankos vertinimo kriterijai (įsigytų tr. priemonių panaudojimo efektyvumas)	1. <u>Konkursinis atrankos būdas.</u> 1.1. Aplinkosauginis efektyvumas (daugiau balų skiriama projektams, kurių ŠESD sutaupymai vienam paramos eurui yra didesni) – 70 balai; 1.2. pareiškėjo savarankiško įnašo į projekto finansavimą dydis – 10 balų; 1.3. sunaudojamų iš AEI degalų dalis bendrame finansuojamomis lėšomis įsigytų transporto priemonių degalų balanse (įsipareigojimas sunaudoti kuo daugiau degalų iš AEI per 5 metus) – 20 balų; 2. <u>Supaprastintas atrankos būdas.</u> Atranka, pvz., regiono projektų planavimo būdu.	<u>Konkursinis atrankos būdas.</u> 1. Vertinimo metu siūlome neišskirti konkrečių kuru varomos transporto priemonės suteikiant jai daugiau balų, (pvz., už elektra varomas transporto priemones duodamas papildomas balas), o leisti laisvai konkuruoti visomis kuro ir energijos rūšimis varomoms transporto priemonėms, „išreitinguojant“ jas konkursine eile, pvz., pagal CO2 sutaupymus vienam gaunamam paramos eurui. 2. Skiriant paramą infrastruktūrai, netaikyti reikalavimo dėl tokios infrastruktūros pritaikymo išorės poreikiams, nes vežėjų ar savivaldybių prioritetą dažniausiai užtikrinti savo poreikius, o ne užsiimti papildomu verslu (degalų prekyba), kuris nėra pagrindinis ir reikalauja daugiau išteklių nei suteikia grąžos. <u>Supaprastintas atrankos būdas.</u> Atranka galėtų būti atliekama, pvz., regiono projektų planavimo būdu, kuri buvo taikoma priemonei „Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“².
8.	Kiti reikalavimai	Projekto biudžetas. Banko ar kitos kredito įstaigos paskola, lizingas, veiklos nuoma. Finansavimui iš kredito įstaigų gauti, pareiškėjas turi turėti galimybę įkeisti planuojamas įsigyti tr. priemones ir/ar įrangą, taip pat galima veiklos nuoma.	

² Susisiekimo ministro 2016 m. gruodžio 8 d. [įsakymas](#) Nr. 3-421(1.5 E).